

سه شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۱ - شماره ۱۵۶۰

یادداشت

ضرورت تشکیل کمیته رگولاتوری برای نظارت بر کیفیت قیر

دکتر مسعود اسفندیار

صنعت قیر یکی از منابع درآمذای ارزی کشور در شرایط تحریم و در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی، تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین است که رشد و شکوفایی آن می تواند به پیشرفت اقتصادی کشور کمک شایانی کند.

مجموع ظرفیت تولید سالانه و کیسوم باتوم ایران ۱۲ میلیون تن است که حدود ۶ میلیون تن به تولید نفت کوره و بیش از ۶ میلیون دیگر هم به تولید قیر اختصاص دارد کهه در این میان، ۴ میلیون تن برای تولید قیر صادراتی و ۲ میلیون تن هم جهت مصرف داخلی است. به عبارتی، از ۱۰۰ درصد قیر تولیدی کشور، ۷۰ درصد به صادرات اختصاص دارد و ۳۰ درصد هم به تامین تقاضای داخلی می رسد.

جمهوری اسلامی ایران از نظر تولید و صادرات قیر، به ترتیب، رتبه هفتم و چهارم جهانی را در دست داشته و سهم هشت درصدی از بازار جهانی قیر را در اختیار دارد که این رقم بنا به مزیت نسبی ایران در فرآند تولید، امکان ۶ برابر شدن را دارد.

بر اساس اعلام دفتر صنایع قیر فلزی وزارت صنعت، معدن و تجارت، ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن قیر طی هفت ماه سال جاری از کشور به نقاط مختلف دنیا صادر شده است.

یکی از چالش‌های مهم صنعت قیر کشور بحث کثرت مجوزهای اعطایی می‌باشد که این امر در فرآیند و عرضه و تقاضای بازار نیز تاثیراتی داشته است.

در واقع کیفیت، به عنوان مشخصه اصلی قیر کشور در مقایسه با رقبای منطقه‌ای، برگ برنده کارآفرینان و فعالان صنعت قیر ایران در بازارهای داخلی و خارجی محسوب می شود.

افزایش قارچ گونه تولید کنندگان قیر با فروشنندگان بی‌شمار، باعث بالا رفتن قدرت چانه‌زنی در قیمت فروش شده و در نتیجه بازار نیز دستخوش نوسانات پی در پی شده که این امر لزوم نظارت بیشتر بر تولید کنندگان را دو چندان می کند.

نگاهی گذرا به تاریخچه صنایع قیر ایران نشان می دهد که کنترل کیفی، همواره مولفه اصلی رقابت‌پذیری در بازار بوده اما افزایش شمار واحدهای تولید کننده آن هم در مقیاس کوچک، به شک در فرآیند کیفی تولید، تاثیراتی به همراه داشته است.

به نظر می‌رسد سازمان‌های متولی ناظر بر تولید قیر، از جمله سازمان ملی استاندارد می‌توانند ادعای برخی تولید کنندگان قیر را در تولید محصول مرغوب مورد راستی آزمایی قرار دهند که آیا بستر تولید قیر باکیفیت را دارند یا خیر.

آنچه این روزها از سوی کارآفرینان و فعالان عرصه تولید قیر مطرح می‌شود این است که صدور پروانه‌های تولید و بهره برداری باید متناسب با نیاز بازار باشد.

بر کسبی پوشیده نیست که تولید و صادرات قیر بی‌کیفیت، قدرت رقابت صادراتی را از تولید کنندگان واقعی سلب خواهد کرد و اگر برنامه‌های راهبردی کوتاه‌مدت و بلند مدت افزایش کیفیت در واحدهای تولیدی دچار خدشه شود، به برند قیر ایران در بازارهای خارجی نیز آسیب می‌رسد.

به ویژه واحدهای صادراتی، می‌تواند در ورود قیر با کیفیت ایران در سبد بازارهای جهانی نقش اساسی ایفا کند.

موضوع قابل توجه دیگر در حوزه بازار قیر، رقابت شرکت‌های دارای مقیاس کوچک برای خرید و کیوم باتوم در بورس کالا است که باعث افزایش بهای مواد اولیه تولید قیر شده است. از طرفی، بهای پایین قیر هسای کیفیت از جمله قیر عراق، باعث شده برخی از مشتریان سراغ قیر سایر کشورها بروند و یا اینکه مشتریان خارجی، این قیرها را زیر قیمت بخرند و با سود بالا تر بفروشند.

پیشنهاد می‌شود کمیته‌ای توسط شرکت‌های ذیصلاح و عمده تولید کننده قیر با عضویت نمایندگان بورس کالا، وزارت صمت، وزارت راه و شهرسازی (خصوصا مرکز تحقیقات این وزارت خانه)، شرکت پالایش و پخش و سازمان ملی استاندارد برای سر و سامان دادن به واحدهای تولید کننده و صادر کننده قیر تشکیل شود تا با کنترل و نظارت لازم واحدهای تولید کننده قیر بی‌کیفیت را شناسایی نماید.

البته بایستی به این کمیته قدرت و اختیار لازم داده شود تا تصمیماتش از ضمانت اجرای برخوردار باشد. همچنین، ایجاد مکانیزمی بسرای اعطای درجه کنترل کیفیت و شناسنامه‌دار کردن قیر تولیدی می‌تواند در درجه اول در دستور کار این کمیته قرار بگیرد.

«دستر دانشگاه و تحلیلگر مسائل اقتصادی

سرپرست وزارت خارجه طالبان: به رعایت حقایه ایران متعهدیم

سرپرست وزارت امور خارجه طالبان در دیدار با کاظمی قمی، رئیس نمایندگی سیاسی جمهوری اسلامی ایران در افغانستان، تأکید کرد که حکومت طالبان به رعایت حقایه ایران از رود هیرمند متعهد است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، حسن کاظمی قمی، نماینده ویژه رئیس جمهور اسلامی ایران در امور افغانستان که با حفظ سمت به عنوان رئیس جدید نمایندگی سیاسی جمهوری اسلامی ایران (سفارت) در کابل تعیین شده است، اوایل هفته جار وارد کابل شد و رسماً فعالیت خود را به عنوان رئیس دفتر نمایندگی ایران در کابل آغاز کرد. خبرگزاری صدای افغان (آوا) نوشت دو طرف در این دیدار در مورد موضوعات سیاسی و اقتصادی میان دو کشور، با تأکید بر حسن همجواری و منافع دو جانبه گفت‌وگو کرده‌اند. کاظمی قمی در دیدار امیر خان متقی، در مورد گسترش همه جانبه روابط و حقایه هیرمند گفت و گو کرد. وی افزود باید تلاش‌هایی در جهت مدیریت آب انباج‌شود تا از هدر رفتن آب جلوگیری شود و ایران به حقوق خود دراین باره برسد. متقی نیز در این ملاقات بر رفغ موانع فنی و اقداماتی که از هدر رفت آب هیرمند جلوگیری می‌کند، تأکید کرد و گفت افغانستان به رعایت حق آبه ایران مطابق معاهده ۱۳۵۱ میان دو کشور متعهد است.

کاهش مصرف نفت کوره در نیروگاه‌های کشور

جزئیات برنامه دولت برای کاهش مازوت‌سوزی

هر شهروند ایتالیایی در هر سال ۱۰۲,۶ لیتر مازوت مصرف می‌شود.

در آلمان سرانه مصرف سالانه مازوت به عدد ۸۳,۷ لیتر به ازای هر آلمانی رسیده و این شاخص در فرانسه روی عدد ۷۳ لیتر به ازای هر نفر در سال ایستاده است.

بر این مبنا مصرف مازوت در کشور هلند ۶ برابر مصرف مازوت در ایران است.

در جمیع جهات در بساره نیروگاه‌داران بخش خصوصی و بخش دولتی بایستی گفت هیچ علاقه‌ای به مصرف سوخت مایع ندارد.

در همین راستا، ناصر اسکندری، معاون راهبری تولید شرکت مادر تخصصی تولید نیرو برق حرارتی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، ضمن اشاره به معایب استفاده از مازوت در واحدهای نیروگاهی گفت: میزان سسولفور استفاده شده در مازوت بسیار بالاست که این ماده زمینه خوردگی بسیار زیادر تجهیزات نیروگاهی را به وجود می‌آورد.

معاون راهبری تولید شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی تأکید کرد: یکی از هزینه‌های تولید برق، هزینه تعمیر و نگهداری است که مصرف مازوت در واحدهای نیروگاهی این هزینه را تا ۲۴ درصد افزایش می‌دهد.

اسکندری با اشاره به دلایل استفاده مازوت در واحدهای نیروگاهی گفت: متولی تأمین سوخت نیروگاهی وزارت نفت است و متأسفانه ناترازی گاز در فصل زمستان به دلیل افزایش قابل توجه مصرف بخش خانگی سبب می‌شود تا سهم گاز طبیعی نیروگاه‌ها مشابه صنایع محدود شده و این بخش‌های تولید برق بر خلاف میل خود مجبور به استفاده از سوخت مایع شوند.

با توجه به جزئیات ارائه شده، به نظر می‌رسد، واحدهای نیروگاهی اولیسن متضرر جدی مصرف سوخت مایع در واحدهای نیروگاهی هستند، به‌معنای دیگر اگر مسئله ناترازی گاز طبیعی به موضوعی قابل حل در کشور بدل نمی‌شد، می‌گفت‌شاهد مصرف مازوت در واحدهای نیروگاهی کشور نبودیم و به دنبال آن هزینه آلودگی هوا نیز مهیا نمی‌شد.

در همین راستا، سیما غفاری، کارشناس حوزه انرژی با اشاره به دلایل کاهش مصرف مازوت، می‌گوید:

بر خلاف کشورهای توسعه یافته که Fuel oil (مازوت) به عنوان یک سوخت در تولید برق، حمل و نقل و صنعت خود استفاده می‌کنند، افکار عمومی در ایران استفاده از مازوت را به عنوان اقدام منفی تلقی می‌کنند.

این کارشناس انرژی در تشریح دلایل کاهش مصرف مازوت گفت: واحدهای نیروگاهی در ایران همه برای مصرف گاز طبیعی طراحی شدند و استفاده از سوخت مایع از جمله مازوت زمینه‌افزایش هزینه تمام شده تولید برق، افزایش هزینه تعمیرات و نگهداری و کاهش دوره تعمیرات را فراهم می‌کند و از طرفی زمینه ایجاد آلاینده‌گی برای هوا هم مهیا می‌کند.

وی افزود: برنامه ارتقای پالایشگاه در کنار افزایش ظرفیت صادرات مازوت به سایر کشورهای مصرف کننده این سوخت از جمله کشور مصر، از جمله دلایلی کاهش مصرف مازوت در واحدهای

برگزیده ها

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تأکید کرد

جمع‌آوری کامل گازهای همراه نفت در اقق ۱۴۰۴

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت از جمع‌آوری کامل گازهای همراه نفت در اقق ۱۴۰۴ خبر داد و گفت: تا پایان سال آینده ۵۰ درصد از سوزانندگان گازها کم می‌شود. به گزارش اقتصادسراسر آمد، هوشنگ فلاحتیان، درباره اقدام‌های دولت سیزدهم که به کاهش گازسوزی مشعل در کشور منجر شده است، همچنین برنامه‌های آینده وزارت نفت برای به حداقل رساندن آن توضیح داد. وی در تشریح مقدار تولید و مصرف گاز کنونی کشور گفت: هم‌اکنون روزانه حدود یک میلیارد مترمکعب گاز ترش در کشور برداشت و از این رقم حدود ۸۵۰ روزانه میلیون مترمکعب گاز شیرین برای مصارف مختلف در فصل سرد سال به شبکه گاز سراسری گاز تزریق می‌شود. معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت افزود: اگر گازهایی در مشعل سوزانده می‌شود براساس داده‌ها ۴۰ میلیون مترمکعب بدلتیم، مقایسه آن با گاز ترش برداشتی و گاز شیرین تریبی به شبکه، نشان می‌دهد درصدهای اعلامی درباره گازسوزی در مشعل صحیح نیست و با این حال همین مقدار نیز بسیار زیاد است و می‌تواند کاهش یابد. فلاحتیان درباره امکان کاهش سوزاندن گازهای ارسالی به مشعل تصریح کرد: الزاماً نمی‌توان سوزاندن گازهای مشعل را به مفر رساند زیرا فرآیندهای پالایشگاهی و پتروشیمی بر اساس استانداردهای موجود به گونه‌ای است که مشعل همچون سوپاپ اطمینان عمل می‌کند و اگر گاز مشعل خارج نشود، انفجار رخ می‌دهد، بنابراین بعضی از فرآیندها به‌طور طبیعی گاز مشعل دارند. وی افزود: البته برخی فرآیندها که به‌طور مداوم گاز مشعل دارند، باید مدیریت شوند که این گازها به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند، گازهای همراه نفت و گازهای پالایشگاه‌های گازی. در دسته اول ما از گازهای همراه نفت صحبت می‌کنیم که برای آنها در یک سال و نیم گذشته اقدام‌های خوبی انجام شده است. و پروژه‌های گذشته نیز شتاب گرفته‌اند. معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت درباره مقدار گاز همراه نفت حذف شده با اقدام‌های دولت سیزدهم اظهار کرد: با مجموع اقدام‌های انجام‌شده، تا پایان سال ۱۴۰۰، حدود ۱۰۵ میلیون مترمکعب در روز از میزان گازهای مشعل کاسته می‌شود. فلاحتیان درباره پروژه‌های در حال اجرا در زمینه جمع‌آوری گازهای مشعل همراه نفت و وضع آنها نیز گفت: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تا پایان اسال یا اوایل سال آینده معادل ۸.۲ میلیون مترمکعب گاز در روزانه ۱۸.۲ میلیون مترمکعب دیگر به این مقدار افزوده می‌شود و برای سال ۱۴۰۳، روزانه ۱۷ میلیون مترمکعب دیگر در سال ۱۴۰۴ نیز برابر ۷ میلیون مترمکعب در روز از سسختن گازهای مشعل کاسته می‌شود.

گام دیگر دانش‌بنیان‌ها در راستای قطع وابستگی به محصولات خارجی در پالایشگاه‌های پارس جنوبی

مدیر پالایشگاه هفتم مجتمع گاز پارس جنوبی گفت: در راستای قطع وابستگی به محصولات خارجی، دستگاه‌های الکتروولایزر واحد تاسیسات مشترک ۳ این پالایشگاه با حمایت و مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان با موفقیت بومی‌سازی شد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، مهرداد عبدلی در نشست با کارکنان این پالایشگاه با اشاره به توانمندی‌ها، دستاوردهای نوآورانه، تجربه، تخصص و تعهد کارکنان و متخصصان پالایشگاه هفتم پارس جنوبی افزود: این اقدام با هدف دستیابی به اقتصاد بویا، پیشرو، درون‌زا، کاهش و قطع کامل وابستگی به محصولات خارجی، بسا انجام دقیق مراحل طراحی، ساخت و نصب، دستسگاه‌های الکتروولایزر انجام گرفته است. وی ادامه داد: دستگاه‌های الکتروولایزر با انجام فرایندهای تصفیه آب، تولید و تزریق قیر برای گذردایی آب در نقش بسیار موثری در تولید پایدار گاز ایفا می‌کنند. عبدلی با اشاره به تعامل و همکاری بسیار سازنده این مجموعه با شرکت‌های دانش بنیان و مجموعه ساخت بار اول بیان کرد: با توجه به پایان دوره کارایی و زمان مفید بازدهی دستسگاه‌های الکتروولایزر واحد تاسیسات پالایشگاه هفتم پارس جنوبی و قطع وابستگی به شرکت‌های خارجی در زمینه تأمین این کالای مهم، متخصصان و کارکنان پالایشگاه هفتم در کوتاه‌ترین زمان ممکن این دستگاه راهبردی را ساخت و نصب کردند. مدیر پالایشگاه هفتم مجتمع گاز پارس جنوبی به کیفیت بسیار بالای این دستگاه ساخته شده نسبت به نمونه های خارجی اشاره کرد و ادامه داد: عیب‌ها و محدودیت‌های عملیاتی دستگاه‌های خارجی در نمونه‌های تولید شده داخلی کامل برطرف شده است و کارایی و قابلیت اطمینان این دستگاه‌ها افزایش یافته است.

آماده‌باش کامل برای جلوگیری از قطعی واقت فشار گاز

سختگویی شرکت ملی گاز با اشاره به پیش‌بینی رشد مصرف گاز بخش خانگی به‌تیم فراگیر شدن دوباره سرما در روزهای آینده گفت: برنامه‌ریزی‌ها بر این اساس است که با وجود پیش‌بینی رشد مصرف گاز، در روزهای آینده هیچ‌گونه قطعی یا افت فشار گاز نداشته باشیم. به گزارش اقتصادسراسر آمد، عباس اظمی، سخنگوی شرکت ملی گاز ایران اظهار داشت: با توجه به سامانه‌ای که چند هفته‌ای است وارد ایران شده و عمده بخش‌های کشور را تحت تأثیر قرار داده، شاهد کاهش کم سابقه دما در نقاط مختلف و به‌تبع آن افزایش مصرف گاز در بخش خانگی بودیم. وی افزود: سامانه جدیدی روز گذشته از سمت غرب کشور وارد شده که در شبانه‌روز گذشته دمای هوای تعداد زیادی از شهرهای غربی کشور بین منفی ۲۰ تا منفی ۲۷ درجه سانتیگراد قرار گرفت. سختگویی شرکت ملی گاز با بیان اینکه "این سامانه به تدریج به مناطق مرکزی کشور می‌رسد" گفت: مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع غیر عمده در شبانه روز گذشته به ۲۲۵ میلیون مترمکعب رسید، اما با کاهش دما در روزهای آینده، پیش‌بینی‌شده ۸۵۰ درصدی مصرف گاز کشور در این بخش‌ها را داریم. وی ادامه داد: پیش‌بینی می‌کنیم طی روزهای پیش رو، مصرف گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع غیر عمده به ۶۱۰ تا ۶۷۰ میلیون مترمکعب در روز برسد که رقم بزرگی است، لذا از مشترکان می‌خواهیم که توجه لازم را به مصرف بهینه گاز در این روزهای سرد سال، داشته باشند. اظمی با بیان اینکه "روز گذشته تهران با مصرف ۱۱۶ میلیون مترمکعبی گاز، رتبه اول را در بین تمامی استان‌ها به خود اختصاص داد" گفت: بعد از تهران، استان‌های خراسان رضوی با ۱۰۵ میلیون مترمکعب، اصفهان با ۴۶ میلیون مترمکعب و آذربایجان شرقی با ۴۹ میلیون مترمکعب، رتبه‌های بعدی را در میزان مصرف گاز داشتند.

کمبود سوخت مایع جایگزین گاز را گزارش کنید

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی گفت: مجبور به از مدار خارج کردن برخی جایگاه‌های سسی ان جی با هدف تأمین گاز بخش خانگی شدیم که مصرف بتریز را افزایش داد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، علی اکبر نژادعلی، با اشاره به تشکیل هم‌زمان ستاد مدیریت بحران سوخت در شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی در کنار ستاد مدیریت بحران گاز در شرکت ملی گاز، گفت: با توجه به افت فشار گاز در برخی نقاط انتهایی شبکه، ستاد مدیریت بحران سوخت برنامه ریزی برای تأمین سوخت‌های جایگزین را بر عهده داشت. وی افزود: توزیع سوخت به تمامی فروشندگی‌ها انجام شد و ذخیره سازی مناسب در تمامی انبارها نیز صورت گرفت. برای جلوگیری از ازدحام در فروشندگی ها، نفت سفید را از طریق خودروهای نیسان و تفکشی های کم ظرفیت، به درب منازل و محله ها منتقل کردیم. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ادامه داد: ما با توجه به برودت هوا و نگرانی ها از قطع گاز، میزان مراجعه مردم به فروشندگی ها نیز بیشتر شده بود و حتی برخی برای احیاء، سوخت دریافت می کردند اما این اقدامات، شدت صف ها را کاهش داد. وی بیان کرد: هموطنان می توانند از طریق شماره تلفن ۰۹۶۲۲۷ درخواست های خود را در ارتباط با سوخت رسانی و مشکلات مربوط به آن، به شرکت پخش فرآورده های نفتی منتقل کنند. با اطلاع رسانی که در این مورد صورت می گیرد، مناطق شرکت را برای سوخت رسانی، بسیج می کنیم. البته این نقاط که ممکن است به علت افت فشار گاز مشکل داشته باشند، از قبل شناسایی شده است. نژادعلی با قدردانی از مردم به ویژه در مناطق شمال و شمال شرق کشور که در مصرف گاز صرفه جویی کردند، تأکید کرد: باید صرفه جویی باید داشته باشند تا تأمین سوخت مایع نیز به مشکلی بر نخورد.

درخواست نماینده شهر کرد از دولت وزیر نفت درخصوص تعرفه گاز

نماینده مردم شهر کرد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به کاهش شدید هوا در استان چهارمحال و بختیاری و افزایش مصرف گاز در این استان، از دولت و وزیر نفت خواست که سریعاً نسبت به اصلاح تعرفه گاز در مناطق سردسیر خصوصاً در ایام سرد دستور دهند تا قیوض صادره در ماه‌های آذر و دی از یارانه بیشتری برخوردار شوند و هزینه مردم کاهش یابد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، احمد راستینه با اشاره به کاهش شدید دمای هوا در مناطق سردسیری کشور گفت: با توجه به برودت هوا و یخبندان شدید در مناطق سردسیری در سراسر کشور طی ماه‌های قبل، برخی استان‌ها از جمله چهارمحال و بختیاری شرایط سختی را تحمل شدند و شهر کرد جزو مراکز استان‌ها است که کمترین دمای کشور را تجربه کرده و سرمای شدید بعضاً تا منفی ۳۰ درجه سانتی گراد شرایط استان را در فصل سرد به مخاطره انداخته است. وی اظهار کرد: با توجه به افزایش مصرف گاز، قیوض صادره در ماه گذشته به شدت مردم را آزار داده است و افزایش هزینه گاز مصرفی سبب شده که قیوضی که برای مردم استان به ویژه شهرستان‌های واقع در نقاط سردسیری صادر شود، ناراضیان مردم را به همراه داشته باشد. نماینده شهر کرد تأکید کرد: انتظار از دولت محترم و وزیر نفت این است که سریعاً نسبت به اصلاح تعرفه گاز در مناطق سردسیر خصوصاً در ایام سرد دستور دهند تا قیوض صادره در ماه‌های آذر و دی از یارانه بیشتری برخوردار شوند و هزینه مردم کاهش یابد. مردم انتظار دارند که وزارت نفت در مناطق سردسیر تعرفه گاز را به گونه‌ای تعریف کند که حداکثر یارانه دولتی شامل حال‌شان شود؛ سرمای شدید، امکانات کم و محرومیت مضاعف در مناطق سردسیر استان شهر کرد که توان استفاده در فرست‌های صنعتی سازی ممکن و عایق‌های حرارتی وجود ندارد، مصرف گاز را به شدت افزایش داده است.